

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Institutas
Šiuolaikinė etika	H 001	Filosofijos	Filosofijos

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	1
individualus	4	seminarai	

Dalyko anotacija
<p>Šiuolaikinė etika: metaetinis rakursas. Fakto ir vertybės distinkcijos problema. E. Moore'o kritika etikos tradicijos atžvilgiu: "natūralistinė klaida" ir atviro klausimo argumentas. Moore realistinis ir Rosso deontologinis intuityvizmas. Kognityvizmas <i>versus</i> nonkognityvizmas. Alfred Ayer ir C. Stevenson emotyvizmas, R. Hare preskriptyvizmas.</p> <p>Analitinio ir sintetinio distinkcijos kritika ir jos pasekmės metaetikai (deskriptyvaus/preskriptyvaus ir metaetikos / normatyvinės etikos distinkcijų kvestionavimas).</p> <p>Reliatyvistų iššūkis (Mackie "klaidos teorija", Harmano etinis reliatyvizmas)</p> <p>Metaetikos atgimimas: etikos statuso klausimas. Moralinio vertinimo objektyvumo problema (atgal prie fakto ir vertybės distinkcijos klausimo), dvi pozicijos: etika tiek pat objektyvi kiek mokslas <i>versus</i> objektyvumas etikoje nepasiekiamas.</p> <p>Atsakai reliatyvizmui: moralinis realizmas (Peter Railton ir Richard Boyd) versus antirealizmas (Simon Blackburn ir Allan Gibbard) šiuolaikinėje etikoje. Ką reiškia būti realistu šiuolaikinėje etikoje?</p> <p>Praktinė moralės dimensija. Internalizmo ir eksternalizmo distinkcija. Koks ryšys tarp moralinių reikalavimų ir pagrindo pasielgti vienaip ar kitaip? Koks ryšys tarp moralinių reikalavimų ir motyvacijos? (T. Nagel, Ch. Korsgaard, B. Williams, S. Darwall)</p> <p>Trys tradicijos šiuolaikinėje etikoje: aristotelinė – dorybių etikos atgaivinimas (Foot, McIntyre), etika kaip praktinis svarstymas (Nagel, Williams); kantiškoji - konstruktyvizmas (J. Rawls, T.M. Scanlon, J. Habermas); nyčiškoji – postmodernistinė etikos reliatyvizacija (Rorty, Bauman), Metaetikos kritika (R. Dworkinas).</p> <p>Auditoriniai užsiėmimai vyksta pagal esamą poreikį.</p>

Atsiskaitymo reikalavimai siejami su disertacijos tematika ir yra nustatomi individualiai.

Pagrindinė literatūra

1. *Moral Discourse and Practice: Some Philosophical Approaches*. Eds. Stephen Darwall, Allan Gibbard, Peter Railton. Oxford University Press, 1997.
2. *Theories of Ethics: Reader*. L. Ambrus-Lakatos, Budapest: CEU, 2002.
3. B. Williams. *Etika ir filosofijos ribos*. Dialogo kultūros institutas, 2004.
4. Baranova J. *XX amžiaus moralės filosofija: pokalbis su Kantu*. V: VPU leidykla, 2004.
5. Nagel Th. *The View From Nowhere*. OUP, 1986
6. Ch. Korsgaard. *The Sources of Normativity*. Cambridge University Press, 1996
7. Wallace R. Jay. *Normativity and the Will*, OUP, 2006
8. Gibbard A. *Meaning and Normativity*, OUP, 2012
9. Timmons M. *Morality Without Foundations: A Defence of Ethical Contextualism*, OUP, 1999
10. Dancy J. *Ethics Without Principles*. Oxford: Clarendon Press, 2004
11. Dworkin R., *Justice for Hedgehogs*, Cambridge, Massachusetts; London, England: The Belknap Press of Harvard, 2011.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Alvydas Jokubaitis	Dr. (hp)	1. Filosofas kaltina mokslininkus. Arba kas blogai su politikos mokslu? Vilnius: Lietuvių Katalikų

		Mokslu Akademija. Naujasis židinys – Aidai, 2016. 215 pp.
		2. Politinis idiotas. Apie neišvengiamą politikos kvailybę. Vilnius: Tyto alba, 2019, 191 pp.
		3. How Values become Political? // Teoria Polityki, 2017, No. 1, p. 223 – 234.
Renata Bikauskaitė	Dr.	Bikauskaitė, R. (2014) Rūpesčio etikos ir sentimentalizmo santykis. <i>Problemos</i> 85: 57 – 66
		Bikauskaitė, R. (2014) Carol Gilligan rūpesčio etika. <i>Žmogus ir žodis</i> , 15 (4): 36 – 51
		Bikauskaitė, R., Bartkienė, A., Šaulauskas, M. P., (2018) Ecological Citizenship: Care Habitus in the Public Sphere, <i>Problemos</i> 93: 129-141.
		Bikauskaitė, R., Bartkienė, A., Mincytė, D., and Šaulauskas, M.P. (2019) „Rethinking Ecological Citizenship: The Politics and Practice of Care for the Environment“. Lithuania: Vilnius University Press.

Patvirtinta Filosofijos mokslo doktorantūros komitete 2019 m. spalio 22 d., protokolo Nr. 250000-KI-41

Filosofijos mokslo doktorantūros komiteto pirmininkas prof. dr. Marius Povilas Šaulauskas